

2020 tavaszának klimatológiai elemzése

2020 tavasza rendkívül csapadékszegény, a harmadik legszárazabb volt 1901 óta. A március még csapadékosan kezdődött, majd március 8-án egy hosszú száraz időszak vette kezdetét. A száraz időjárás áprilisban és még májusban is folytatódott. Az április a 4., a május a 14. legszárazabb lett az elmúlt 120 évből. A hőmérséklet tekintetében átlagosnak mondható tavasz volt a 2020-as. A március még közel 1,5 °C-kal, az április 0,7 °C-kal volt melegebb a sokévi átlagnál, a május viszont a tavalyihoz hasonlóan hűvösen telt, a havi középhőmérséklet 1,8 °C-kal elmaradt a megszokottól.

Magyarország nagy részén a tavasz középhőmérséklete 10 és 12 °C között alakult. A Dunántúl nyugati és északi megyéiben, az Alföld északi felén inkább 11 °C alatt, a Dél-Dunántúlon és a Dél-Alföldön 11 °C feletti volt az évszak középhőmérséklete. 10 °C alatti középhőmérséklet csak hegyvidéki és fagyzugos területeken fordult elő. Az Északi-középhegység magasabb részén 7 °C alatt maradt a tavasz. A leghűvösebb Kékestetőn (5,8 °C), 400 m alatt Zabaron (7,8 °C) lett a tavasz.

A Dunántúlon általában kevéssel az 1981–2010-es átlag felett, míg a Dunától keletre inkább alatta alakult a tavaszi középhőmérséklet (1. ábra). A Dunántúl hegyvidéki területein többnyire 0,5–1 °C-kal melegebb volt a tavasz az átlagnál, Nógrád megyében viszont 1 °C-os negatív anomália is előfordult.

Áprilisban a szokásosnál többször fagyott, így az enyhébb március ellenére tavasszal fagyos napból ($t_{min} \leq 0$ °C) a szokásosnál több, 17 (normál: 15) fordult elő. Téli napból ($t_{max} \leq 0$ °C) általában 1-et detektálunk tavasszal, de idén országos átlagban ilyen nap nem jelentkezett.

A hideg május miatt 2020 tavaszán nyári nap ($t_{max} \geq 25$ °C) csupán 5 adódott országosan (átlag: 10), hőségnap ($t_{max} \geq 30$ °C) országos átlagban nem is volt (1981–2010-es átlag: 1 nap).

A 2020. tavasz az 1901-től kezdődő időszakban a 10,9 °C-os középhőmérsékletével a teljes 120 év alapján a melegebb tavaszok közé sorolható. Az adatokhoz illesztett lineáris trend jelentős, 1,5 °C-os melegedést mutat az 1901–2020-es időszakban.

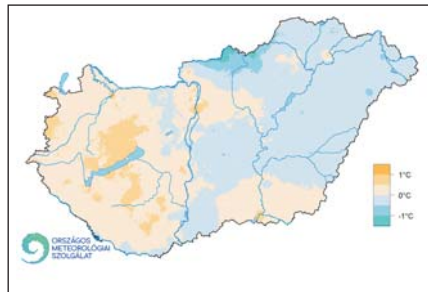
A 2020. tavasz az 1901-től kezdődő időszakban a 41. legmelegebb lett.

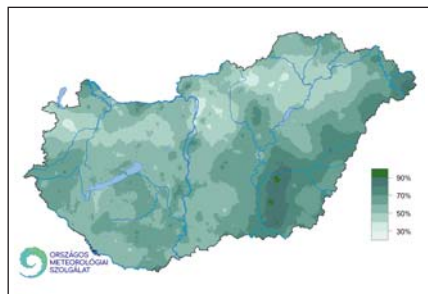
A 2020. évi tavaszi aszálytól felperzselődött, frissen kibomlott bükkklombozat

Egyik hónap sem volt rekordközelű hőmérsékletű. A március és az április egyaránt a 31. legmelegebb, míg a május a 27. leghidegebb volt.

2020 tavasza extrém száraz volt. Az ország döntő részén a 100 mm-t sem érte el az évszak csapadékösszege. Az

1. ábra. A 2020-as tavasz középhőmérsékletének eltérése a sokévi átlagtól

2. ábra. A 2020-as tavasz csapadékösszege a sokévi (1981–2010-es) átlag százalékos arányában kifejezve

ország északi felén többfelé 75 mm alatt maradt a tavaszi csapadék mennyisége, de néhol az 50 mm-t sem érte el (pl. Pétervására: 35,0 mm, Aszód: 47,8 mm). Csapadékosabb területnek a hegyvidékek (pl. Nagy-Hideg-hegy: 149,6 mm), a délnyugati országrész és a Tiszántúl számítottak (pl. Gacsály: 146,3 mm).

Hazánk szinte egész területén elmaradt a csapadékmennyiség az átlagtól, csak délkeleten egy-egy helyen érte el azt. Az Észak-Dunántúlon, a középső országrészben és az Északi-középhegységben 60% feletti csapadékhány is előfordult (2. ábra). Mivel keleten többfelé 100 mm felett alakult a tavaszi csapadék, így a Tiszántúl jellemzően csak 10–30%-kal volt szárazabb a normálnál.

Országos átlagban 2020 tavaszán 83,0 mm csapadék esett, ami az 1981–2010-es átlag alig fele, 58%-a. A március eleji nagyobb csapadékoknak köszönhetően a tavasz első hónapja az átlagnál kissé (+9%) csapadékosabb volt, majd áprilisban a szokásos csapadékmennyiség mindössze 26%-a, májusban 54%-a hullott.

2020 tavaszának csapadékösszege jelentősen elmaradt az átlagtól (–42%). Az illetett trend 1901-től közel 18%-os csökkenést mutat. A 2020-as március csapadékösszege átlagosnak tekinthető, az 50. legcsapadékosabb március volt. Az április viszont a 4., a május a 14. legszárazabbnak adódott, így a teljes tavasz összességében a 3. legszárazabb lett a 120 éves adatsorunkban.

Összefoglalóan: az évszak jelentős részén nagyon kevés csapadék hullott. Csapadékosabbnak csak a március első hete számított, amit követően legközelebb csak május végén fordult elő több napon át 10 mm-t meghaladó ötnapi csapadékösszeg. A március 8-tól április 26-ig tartó 50 napos időszakban mindössze 11,7 mm csapadék hullott országos átlagban.

A 2020-as április–május extrém száraznak bizonyult az ország északi felének nagyobb hányadán, valamint többfelé a Dél-Alföldön. Az ország többi részén is jobbára nagyon száraz volt ez a két hónap.

Forrás: OMSZ/Magyarország Éghajlata/Elmúlt évszakok időjárása www.omsz.hu

Szerkesztette és fotó: Nagy László